

Stellenbosch

UNIVERSITY
IYUNIVESITHI
UNIVERSITEIT

---

forward together
sonke siya phambili
saam vorentoe

HOOGTEPUNTE
uit die
REKTOR SE BESTUURSVERSLAG
aan
DIE SENAAT

Vrydag 24 Maart 2023

Prof Wim de Villiers,
Rektor en Visekanselier

Inhoudsopgawe

BESTUURSOPSOMMING	3
HOOGTEPUNTE UIT DIE REKTOR SE BESTUURSVERSLAG	6
1. Brei die US-handelsmerk uit	6
2. Grade- en toewydingsplegtighede 2022	7
3. US Onderrigtoekennings 2022	7
4. Twee nuwe US-onderriggenote	8
5. US twee navorsingsleerstoele ryker	8
6. Studentewerwing en strategiese inskrywingsbestuur	8
7. Momentopname van inskrywings en registrasie deur nuwelingeerstejaars in 2023	9
8. Nadoktorale genote	10
9. SUNFin-vordering met die oog op aktivering in Junie 2023	11
10. Vordering met SUNStudent	11
11. Verwelkoming 2023	12
12. Hantering van die Khampepe-bevindinge en -aanbevelings	13
13. Konferensie oor ras en transformasie in die hoër onderwys	13
14. Navorsing vir impak	14
SLOT	14
MEDEWERKERS	15

BESTUURSOPSOMMING

Welkom by die eerste Senaatsvergadering van die Universiteit Stellenbosch (US) vir 2023. Hoewel dit al byna die einde van die eerste kwartaal is, is dit dalk goed om 'n oomblik stil te staan en na te dink oor die ietwat somber noot waarop die akademiese jaar begin het.

Sterfgevall

Die tyding van die ontydige afsterwe van ons Raadsvoorsitter, Ainsley Moos, op 31 Januarie het ons diep geskok. Ons sal hom altyd as 'n formidabele leier onthou en eer. Ons het daardie selfde dag gehoor dat Desmond Smith, 'n vorige Raadsvoorsitter en die dienende voorsitter van die Stellenbosse Instituut vir Gevorderde Navorsing (STIAS), ook oorlede is. Daarbenewens was ons hartseer om te hoor dat 'n BCom-tweedejaarstudent, Dylan Georgiades, op Vrydag 10 Februarie in 'n oënskynlike tref-en-trap-ongeluk gesterf het.

Stelselprobleme

Op bedryfsvlak het ons gedurende die registrasie van ons nuwelingstudente onverwagte stelselonderbrekings ondervind. Nietemin het ons kollegas in die fakulteite, die verantwoordelikhedsentrum (VS) van die Registrateur en die Afdeling Studentewerwing die registrasieproses ondanks hierdie uitdaging uiters professioneel hanteer. Dít was te midde van 'n toesigbesoek deur die Departement van Hoër Onderwys en Opleiding se tak vir universiteitsonderwys, wat by die verskillende hoëronderwysinstellings omgegaan het om hulle gereedheid vir die akademiese jaar te bepaal. Die toesigkomitee was behoorlik beïndruk met die US se voorbereidings vir die jaar. Die vermoedelike stelselfoute ontvang toegewyde aandag.

NSFAS-perk op huisvestingstoelaag

Die besluit deur die Nasionale Finansiëlehulpskema vir Studente (NSFAS) om vanjaar 'n perk van R45 000 op huisvestingsfinansiering vir kwalifiserende studente in te stel hou 'n aansienlike uitdaging vir die sektor in. By die US sal baie van ons koshuiskamers én privaat NSFAS-geakkrediteerde huisvesting meer as R45 000 vir die jaar kos. Ons het NSFAS genader vir duidelikhed oor hoe die gevolglike tekort per student betaal sal word.

Die skema het later aangekondig dat aansoeke om vrystelling van die perk oorweeg sal word. Ons verstaan tans dat aansoeke om vrystelling vir universiteitshuisvesting voorrang sal geniet. Ons het ons aansoek ingedien, en ons wag nog op 'n antwoord. Nietemin is ons bewus van ander universiteite wie se aansoeke van die hand gewys is.

Die Rektoraat het intussen 'n gebeurlikheidskomitee onder leiding van die Registrateur aangestel om te bepaal hoe die Universiteit studente in dié verband kan bystaan. Die komitee bestaan uit verteenwoordigers van Studentehuisvesting, Studentesake (onder meer Studentegemeenskappe), Studentefinansiering, Ontwikkeling en Alumnibetrekkinge, en die Studenterraad (SR).

Ons sal voortgaan om ons studente na geskikte verblyf te help soek en om met die betrokke entiteite, waaronder die SR en NSFAS, saam te werk om met langtermynoplossings vorendag te kom.

Bewerings van 'n verbod op die gebruik van Afrikaans

Daar was ook gedurende die verwelkomingstydperk 'n herhaling van die beweerde verbod op die gebruik van Afrikaans in sosiale ruimtes in sekere van ons koshuise nadat ons in 2021 soortgelyke klagtes ontvang het. Die jongste bewerings word ondersoek en sal ingevolge die Universiteit se goedgekeurde beleide, beginsels en prosesse hanteer word. Die Universiteit wag nog op die Suid-Afrikaanse Menseregtekommissie se verslag oor die aangeleentheid van 2021.

Nuwelingskrywings

Op 'n meer positiewe noot doen ek graag verslag dat inskrywings deur nuwelingeerstejaars vergeleke met verlede jaar met 3,9% gestyg het. Werklike registrasies na afloop van die registrasietydperk het op 6 110 te staan gekom (2022: 5 880). Die bruin, swart Afrikaan-, Indiër- en Asiër- (BSIA-)komponent van nuwe inskrywings het ook toegeneem van 2 458 in 2022 tot 2 700 vanjaar. (Vir volledige verslae oor vanjaar se nuwe inskrywings en voorgraadse registrasies, raadpleeg

<https://www.sun.ac.za/afrikaans/InformationGovernance/Pages/Student-Reports.>)

Institusionele Beplanningsforum 2023

Ons is pas terug van ons Institusionele Beplanningsforum (IBF), waar meer as 70 senior kollegas van oor ons hele instelling – sowel fakulteite as professionele en administratiewe steundienste- (PASD-)afdelings – koppe bymekaargesit het. Die IBF is voorafgegaan deur die Rektoraatsindaba die vorige week. Hierdie beplanningsbyeenkomste is belangrike geleentheid in ons jaarbeplanningsiklus en word deur die Viserektor: Strategie, Globale en Korporatiewe Sake aangevoer.

As 'n span, moes ons opnuut nadink oor die doel, rol en plek van ons universiteit in die konteks van die hoëronderwysuitdagings in Suid-Afrika, maar ook teen die groter agtergrond van hoëronderwystendense en -vereistes wêreldwyd.

Hieronder volg 'n samevatting van my inleidende opmerkings by die IBF:

Transformasie

Die transformasie van ons universiteit is 'n institusionele prioriteit, en die Rektoraat het hierdie belangrike saak by ons lys institusionele spelwisselaars vir die toekoms ingesluit. Ons is dit almal eens dat transformasie 'n genuanseerde proses met vele fasette is. Na aanleiding van die onaanvaarbare en ontstellende voorvalle op ons kampus verlede jaar en die gevolglike aanbevelings van die Khampepe-kommissie, sal ons egter dringend werk maak van die aangeleentheid wat die kommissie in hulle verslag aanroer. Die Rektoraat het die kommissie se aanbevelings met ons institusionele transformasiestrukture bespreek en sal verder met die Senaat en die Raad daarvoor in gesprek tree om te sorg dat ons universiteitswye werk en inisiatiewe ons nader bring aan 'n plek waar ál ons personeel en studente tuis voel.

Oordink ons rol in die samelewing

Ons het die afgelope paar jaar doelbewus daaraan gewerk om daardie aspekte van ons universiteit wat ons uitnemendheid in die toekoms sal ondersteun, te vorm en te slyp. Senaatslede sal onthou dat ons graag 'n sterker entrepreneursingesteldheid wil ontwikkel in alles wat ons doen sodat ons die US se kernwerkzaamhede van leer en onderrig, navorsing en sosiale impak innoverend kan benader. Ons wil

ook (deur middel van ons goedgekeurde navorsingsgebiede) ons akademiese en navorsingsuitnemendheid eksponensieel uitbrei deur van die grootste uitdagings van ons tyd (klimaatsverandering, MIV/vigs, ensovoorts) die hoof te bied.

Ons het pas in 2020 aan ons aanpasbaarheid en soepelheid as 'n instelling begin werk toe Covid-19 sy opwagting maak en ons dwing om aan te pas by omstandighede en uitdagings wat niemand ooit kon voorsien het nie. As 'n span, het ons getoon ons het die durf, soepelheid en veerkragtigheid om nie net moeilike omstandighede te oorleef nie, maar daarin te floreer. Ons het reeds goed vordering gemaak met die kerndoelwitte in ons Strategiese Raamwerk 2019–2024 en in die strewe na ons visie om Afrika se voorste navorsingsintensiewe universiteit te word.

Nogtans, hoewel ons gewys het ons kan blitsig aanpas, was daar niks lukraak, toevallig of onbeplan aan hoe ons die afgelope paar jaar ons strategie geïmplementeer het nie. Elke tree vorentoe was deurdag en doelbewus. Ons strategiese reis word gekenmerk deur belyning, integrasie en samehangende vordering.

Waar ons is, en waarheen ons op pad is

Aan die vooraand van 2024 – wanneer ons huidige strategiese beplanningsiklus ten einde loop – leef ons in 'n onbestendige, onseker, komplekse en dubbelsinnige wêreld. Ons staan voor die uitdaging om ons instelling met 'n duidelike visie en doelwit tot selfs groter hoogtes te voer.

Ek dink ek kan met sekerheid sê dat almal reeds weet *wat ons goed doen*. Ons akademiese en navorsingsuitnemendheid is onaanvegbaar, en ons oorsigbestuur is uitmuntend. Dít sal altyd ononderhandelbaar bly. Nou moet ons egter ons sterkpunte inspan om *die goeie te doen* ten opsigte van ons bydrae tot ons omliggende en wyer gemeenskap – in plaaslike, streeks- en wêreldverband.

Dít strook met wat elders ter wêreld gebeur. Toonaangewende universiteite wêreldwyd gee al hoe meer aandag aan hoe hulle werk die samelewing kan baat en hoe hulle met hulle gemeenskappe kan skakel, veral in die lig van ons splinternuwe realiteit ná Covid.

Ons beoog om in hierdie behoefte te voorsien deur onder meer 'n doelgerigte program van akademiese vernuwing, 'n voortdurende klem op die inter- en transdissiplinariteit van ons navorsing, en die ontwikkeling van nuwe metodes en platforms om ons gesogte leer-en-onderrig-inhoud aan te bied en sodoende 'n groter studentegemeenskap te bereik. Hierdie belangrike sake maak deel uit van ons lys spelwisselaars vir die US.

Hierdie klem op die samelewing is nie vir ons nuut of vreemd nie. Om die samelewing se behoeftes die kern van ons bedrywighede te maak pas perfek by ons doel om 'n florerende, lewenskragtige, getransformeerde en sistemies volhoubare universiteit met 'n sterk sosiale impak te wees. En daarom het ons senior leiers by die IBF hulle volle steun toegesê aan hierdie strategiese benadering as rigtingwyser om ons volgende strategiese beplanningsfase aan te pak en die opwaartse momentum op ons reis na 2040 te handhaaf.

Namate ons saam vorentoe beweeg, sal gekoördineerde en geïntegreerde beplanning en implementering in ons onderskeie fakulteite, afdelings, departemente en entiteite noodsaaklik wees om ons belofte van diens aan die samelewing gestand te doen.

Soos dit ons gebruik is, gun ons weer 'n lid van die Rektoraat die geleentheid om 'n jaarverslag aan die Senaat voor te lê. Hierdie keer kry die **Viserektor: Navorsing, Innovasie en Nagraadse Studie**,

prof Sibusiso Moyo, 'n beurt om oor aktiwiteite in haar verantwoordelikhedsentrum verslag te doen. Daarom bevat my verslag net uitgesoekte hoogtepunte uit haar portefeulje – raadpleeg gerus haar afsonderlike verslag vir verdere besonderhede.

Hierdie verslag handel oor die tydperk 11 November 2022 tot 3 Maart 2023, tensy daar anders aangedui word. Ek en my medebestuurslede verwelkom die geleentheid om met ons kollegas in die Senaat in gesprek te tree.

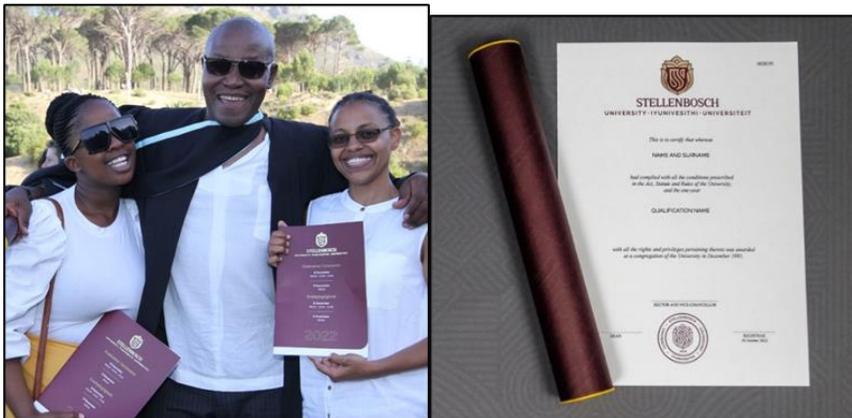
HOOGTEPUNTE UIT DIE REKTOR SE BESTUURSVERSLAG

In die paragrafe hier onder bied ek hoogtepunte uit my bestuursverslag. Raadpleeg gerus die bylaag vir 'n volledige kykie na die bydraes van die verskillende verantwoordelikhedsentrums.

1. Brei die US-handelsmerk uit

Ons het in die verslagtydperk voortgegaan om ons handelsmerk-identiteit te implementeer en het veral op die sigbaarheid van ons handelsmerk by institusionele geleenthede en werksessies gekonsentreer.

- Die US se **seremoniële embleem en seël**, wat die Raad in Junie 2022 goedgekeur het, het in Desember 2022 die eerste keer op ons gradedokumente (sertifikate en programboekie) verskyn (*sien foto's hier onder*). Die embleem en seël is 'n visuele en simboliese voortsetting van ons korporatiewe logo.

- Korporatiewe Kommunikasie en Bemarking het in November 2022 'n aantal **handelsmerkwerksessies** vir die US se handelsmerk-implementeerders aangebied. Die praktiese, oplossingsgerigte sessies sorg dat alle rolspelers deur die hele Universiteit ons identiteit op 'n eenvormige en samehangende manier toepas. Die span het ook 'n handelsmerk- en mediawerksessie vir Maties Sport se handelsmerkambassadeurs aangebied.
- Die **vernuwing van ons gradedrag** is 'n opwindende gemeenskapskamelingsprojek om die US se nuwe handelsmerk-identiteit verder te voer. Die projek het in Februarie 2023 begin, en die eerste fase word deur die bekroonde oppervlakontwerper Primrose Charmz gefasiliteer.
- Korporatiewe Kommunikasie en Bemarking se Handelsmerkspan het 'n lewendige en kenmerkende **US-handelsmerkervaring vir nuwelingeerstejaars by Verwelkoming 2023** verseker deur vlae, baniere, selfierame en selfs 'tatoes' te ontwerp en te vervaardig.

2. Grade- en toewydingsplegtighede 2022

Die VS van die Registrateur, die afdelings Korporatiewe Kommunikasie en Bemaking, Ontwikkeling en Alumnibetrekkings, Fasiliteitsbestuur en ander rolspelers het die reëlings vir die **gradeweek** van 5 tot 9 Desember 2022 behartig. Ons was dankbaar om weer alle plegtighede van aangesig tot aangesig te kon aanbied.

Ons het **5 587 kwalifikasies** verleen, ses eredoktorsgrade toegeken en die prestigeryke [Kanselierstoekening](#) aan 14 personeellede oorhandig. Die regstreekse uitsending van die plegtighede op die US se YouTube-stromingskanaal is **47 409 keer gekyk**. Die [gradeplegtighedswebblad](#) het in die weke voor die plegtighede **71 375 besigtigings** ontvang. Daarbenewens het die Eenheid van die Institusionele Sekretariaat en Publikasies (ISAP) vier gradeboekies ontwerp en vervaardig. Die publikasies is in samewerking met Korporatiewe Kommunikasie en Bemaking uitgegee om nakoming van die US se handelsmerkprotokolle sowel as toeganklikheid en gebruikervriendelikheid vir graduandi te verseker.

Die **voorgaadse toewydingsplegtighede** van die Fakulteit Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe (FGGW) het op 5 Desember op Tygerbergkampus plaasgevind. Altesaam 442 voorgaadse studente en graduandi in die program HonsBSc in Biokinetika het in die openbaar 'n interdissiplinêre belofte afgelê om die waardes van die Fakulteit én van hulle onderskeie gesondheidsberoepes te onderhou. Ons eerste kohort graduandi in die program B in Verpleegkunde was onder die deelnemers aan dié plegtighede.

Meer as **1 000 gaste** het die plegtighede by Tygerberg bygewoon, en die internetuitsending het **1 477 kykers** gelok. Tygerberg se Sentrum vir Studente-administrasie het uitstekende ondersteuning van die Dekaanafdeling en FGGW se Afdeling Bemaking en Kommunikasie ontvang om dié suksesvolle geleentheid aan te bied.

3. US Onderrigtoekennings 2022

Die institusionele keuringspaneel vir die US Onderrigtoekennings 2022 het op 16 November byeengekom. Sewe benoemdes is vir onderhoude genooi, en die volgende drie is uiteindelik goedgekeur (*sien foto's hier onder van links na regs*):

- **Prof Faadiel Essop** van die Sentrum vir Kardiometaboliese Navorsing in Afrika (CARMA) in die Afdeling Geneeskundige Fisiologie (kategorie “Toonaangewende onderwysvakkundige”)
- **Prof Herman Kamper** van Elektriese en Elektroniese Ingenieurswese (kategorie “Vakkundige opvoeder”)
- **Me Mareli Rossouw** van die Skool vir Rekeningkunde (kategorie “Vakkundige opvoeder”)

Hulle het hulle toekennings by 'n onderrig-en-leer-viering op 2 Maart 2023 ontvang.

4. Twee nuwe US-onderriggenote

Twee nuwe onderriggenote is vir die siklus van 2023 gekies. Hulle is **prof Dennis Francis** (Sosiologie en Sosiale Antropologie) en **prof Nicola Plastow** (Arbeidsterapie). Albei genote se navorsingsprojekte sal oor sosiale geregtigheid in onderrig en leer in die hoër onderwys handel.

Prof Francis (*links*) sal konsentreer op die bevraagtekening van verpligte heteroseksualiteit in skoolonderwys in Suid-Afrika in die module Sosiologie 144, en die raamwerk wat dié module bied om sosiale ongelijkheid in die algemeen te beveg.

Prof Plastow (*regs*) sal ondersoek hoe diensleer sosiale deelname en arbeidsgeregtigheid vir ouer mense in Bishop Lavis kan bevorder. Haar navorsing behels die ontwikkeling van 'n nuwe gemeenskapskakelingsprojek by die US.

5. US twee navorsingsleerstoele ryker

Die US het twee nuwe navorsingsleerstoele op energiegebied ontvang. 'n Sasol/DWI-NNS-leerstoel in groen waterstof op vlak 1 is aan prof Prathieka Naidoo van Prosesingenieurswese toegeken, en 'n leerstoel in energiemodellering op vlak 2 aan prof Bernard Bekker van die Sentrum vir Hernubare en Volhoubare Energiestudies. 'n Moontlike derde leerstoel, in rekenaarsterrekunde, word nog oorweeg.

6. Studentewerwing en strategiese inskrywingsbestuur

Om 'n diverse en inklusiewe studentegemeenskap aan die US te verseker, konsentreer voorgraadse studentewerwingsaktiwiteite daarop om vasgestelde BSIA-inskrywingsmikpunte te bereik. Benewens doelbewuste pogings die hele 2022 deur om voornemende studente te oorreed om aansoek te doen, het die Afdeling Studentewerwing, fakulteite en die VS van die Registrateur in onderskeidelik November 2022 en Januarie 2023 ook **twee omskakelingsveldtogte** onderneem. Die doel was om soveel moontlik voordelike aanbiedinge in werklike inskrywings om te skakel.

Dit was deur en deur die moeite werd, want met 44,3% BSIA-nuwelingeerstejaars wat uiteindelik ingeskryf het, het ons die mikpunt van 43,1% oorskry (*sien tabel hier onder*). Hoewel die meeste fakulteite hulle diversiteitsmikpunte bereik of oorskry het, moet diversiteitsinskrywings in sekere fakulteite en bepaalde akademiese programme egter nog verbeter.

BSIA-inskrywings in 2023 volgens fakulteit, vergeleke met mikpunte (soos op 13 Februarie 2023)

Fakulteit	Inskrywings	Mikpunt	Verskil	% verskil
AgriWetenskappe	133	160	-27	-16,9%
Lettere en Sosiale Wetenskappe	678	550	128	23,3%
Ekonomiese en Bestuurswetenskappe	514	506	8	1,6%
Opvoedkunde	365	110	255	231,8%
Ingenieurswese	314	316	-2	-0,6%
Regsgeleerdheid	71	66	5	7,6%

Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe	236	271	-35	-12,9%
Krygskunde	46	90	-44	-48,9%
Natuurwetenskappe	242	293	-51	-17,4%
Teologie	101	56	45	80,4%
Totaal	2 700	2 418	282	11,7%

Werwingsaktiwiteite met die oog op **inname 2024** het met die heropening van skole in die middel van Januarie 2023 begin. Sedertdien het die werwingspan reeds aan meer as 42 loopbaanuitstallings in die suidelike en noordelike voorstede van Kaapstad, die Kaapse Wynland en die Suid-Kaap deelgeneem. Hierdie uitstallings was deel van die skoukalender wat die Kaapse Vereniging vir Loopbaanuitstallings (CCEA) jaarliks koördineer. Die span het ook reeds 'n aansienlike getal skoolbesoeke in die Wes-Kaap, Limpopo, Gauteng, KwaZulu-Natal en die Oos-Kaap onderneem. Besoeke aan die res van die provinsies volg in die maande wat voorlê.

'n Hoogtepunt op die studentewerwingskalender was die kampusbesoek van 50 uitgesoekte hoërskoolleerders van die Wes-, Noord- en Oos-Kaap terwyl hulle in Desember 2022 die jaarlikse jeugleierskonferensie van Die Burger bygewoon het. Hulle het sterk belangstelling in die US uitgespreek.

7. Momentopname van inskrywings en registrasie deur nuwelingeerstejaars in 2023

Die diagramme hier onder toon inskrywings vir 2023 en 2022 op grond van die amptelike syfers na afloop van die onderskeie registrasietydperke.

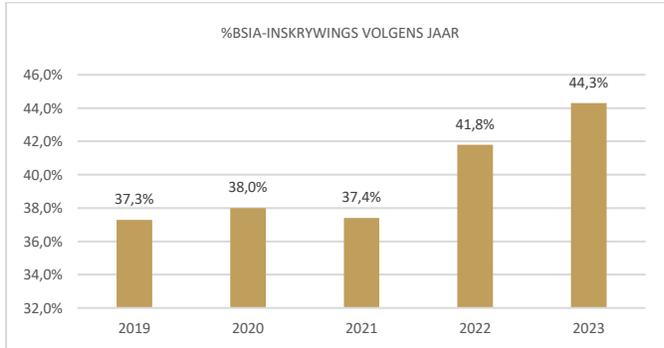
Verspreiding van nuwe inskrywings volgens bevolkingsgroep, 2022-2023

LET WEL: Internasionale studente hoef sedert 2022 nie meer hulle bevolkingsgroep in hulle aansoeke te verstrek nie, wat die betreklik groot getal studente verklaar wat in albei jare hierdie data "weerhou" het.

Van 2022 tot 2023:

- het swart Afrikaan-inskrywings met 16,5% toeneem van 1 189 tot 1 385;
- het bruin inskrywings met 0,7% toeneem van 1 070 tot 1 078;
- het Indiër-inskrywings met 18,5% toeneem van 184 tot 218;
- het wit inskrywings met 1,7% toeneem van 3 139 tot 3 191; en
- het Asiër-inskrywings met 53,3% toeneem van 15 tot 23.

Soos die grafiek hier onder toon, staan totale BSIA-inskrywings vanjaar op 44,3%, wat die hoogste is sedert 2019.

BSIA-inskrywings as persentasie van totaal, 2019-2023

8. Nadoktorale genote

Ons het aan die einde van 2022 altesaam 348 nadoktorale genote gehad nadat van die oorspronklike 371 genote in die loop van die jaar hulle toegewyde navorsingsprojekte afgehandel het. Nadoktorale genootskappe word gewoonlik vir een tot vyf jaar toegeken.

Ons nadoktorale genote is oor ál ons fakulteite versprei, maar die meeste is geleë in Natuurwetenskappe, Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe, Lettere en Sosiale Wetenskappe, AgriWetenskappe, en Ingenieurswese. Hulle vervul 'n al hoe belangriker rol om ons strategiese tema van navorsing vir impak te bevorder, en daarom beoog ons om ons getal genote teen 2026 tot 600 te verhoog.

9. SUNFin-vordering met die oog op aktivering in Junie 2023

Die SUNFin-projek konsentreer steeds daarop:

- om die Oracle Cloud Financial- (OCF-)oplossing te toets en finaal goed te keur;
- om opleidingsmateriaal te voltooi;
- om eindgebruikers op te lei;
- om bykomende vereiste verslagdoeningsfunksies te bou;
- om voor te berei vir die oorskakeling na OCF wat tegnologie én datasuiwering betref;
- om die oplossing teen die ooreengekome teikendatum van Junie 2023 in werking te stel; en
- om ná aktivering aanvanklike bystand te verleen en die stelsel aan die bedryfspan te oorhandig.

Toetsgehalte is voortreflik. Die toetse is boonop 'n goeie manier om die vernaamste eindgebruikers so ver te kry om die nuwe stelsel te ervaar en te leer ken én meer geesdriftig te raak oor hoe dit hulle werk sal ondersteun.

Hoewel ons reeds 50% van die toetsgevalle voltooi het, het dít meer as 50% van die toegelate toetstyd in beslag geneem. Die gevaar bestaan dus dat die span dalk ekstra tyd sal nodig hê om die toetsing te voltooi, wat 'n moontlike domino-effek op die aktiveringsdatum sal hê. Nietemin werk die span hard om die impak van die stadiger vordering te beperk deur kwessies flink op te los namate dit opduik, die implikasies van verdere uitstel te deurthink, en te bepaal of verdere aktiwiteite in die plan nie dalk saamgevoeg of verkort kan word nie.

Ons hou die vordering fyn dop. Sodra daar genoeg inligting beskikbaar is oor die plan vir gebruikeraanvaardingsopleiding en watter impak dit op die SUNFin-tydlyn sal hê, sal 'n spesiale beheerkomiteevergadering moontlik belê word om te besluit of verdere uitstel van die aktiveringsdatum by die Rektoraat aanbeveel moet word.

10. Vordering met SUNStudent

By die beheerkomiteevergadering in November 2022 is daar besluit om die aktivering van die SUNStudent-funksies vir Registrasie, Studentegeld en -dienste, Koshuisbestuur sowel as Finansiële Bystand van Desember 2022 tot Desember 2023 uit te stel. Dít was om genoeg tyd toe te laat vir stelsel- en konfigurasievoorbereiding, gebruikergereedheid, en bedryfs- en institusionele oorwegings.

Die projekspan het sedertdien hulle aktiwiteite van voor af beplan om te sorg dat ál hierdie modules gereed sal wees om vanaf Desember 2023 ooreenkomstig die studente-administrasiesiklus te aktiveer. Verskeie bykomende eksterne en interne hulpbronne sal betrek word om hierdie ambisieuse mikpunt te bereik.

Hierdie verdragings beteken nou dat SUNFin vóór SUNStudent geaktiveer sal word, wat alternatiewe integrasie tussen die ou, geïntegreerde studente-inligting-/finansiesstelsel en SUNFin vereis. Belangrike fokusgebiede in dié verband is:

- om te verhoed dat daar steeds toegang bekom word tot finansiële inligting op die ou studente-inligtingstelsel nadat SUNFin geaktiveer is; en
- om die nodige integrasies vanaf die ou studente-inligtingstelsel betyds te voorsien om vir behoorlike toetsing binne die SUNFin-tydlyn voorsiening te maak.

Ander SUNStudent-nuus is dat die Stellenbosch Bestuurskool se aansoek- en toelatingsproses met ingang van April 2023 ook na ons nuwe studente-inligtingstelsel oorgeplaas sal word. Die SUNStudent-funksie vir Aansoeke en Toelating werk reeds die afgelope twee jaar goed vir die res van ons instelling.

11. Verwelkoming 2023

Vorbereidings vir Verwelkoming 2023 het reeds in Augustus 2022 begin. Vanjaar se program het sekere bykomende aanpassings ingesluit om sterker klem te lê op die skep van 'n menseregte kultuur wat op sosiale geregtigheid gegrond is, en om te sorg dat studente genoeg rus in die lig van die besige fakulteits- en algemene verwelkomingsprogramme waaraan hulle moes deelneem. Internasionale studente is ook by die aktiwiteite ingesluit sodat hulle Suid-Afrikane kon ontmoet en die Universiteit se etos kon leer ken.

Hoogtepunte van die verwelkomingsprogram, wat deur ons Sentrum vir Studentegemeenskappe gekoördineer en deur die groter Afdeling Studentesake ondersteun is, het die volgende ingesluit:

- In ons **aanlyn inskakelingsprogram**, wat die Sentrum vir Studenteleierskap, Ervaringgerigte Onderwys en Burgerskap (SSLEOB) van 14 Desember 2022 tot 16 Januarie 2023 voorsien het, is vyf regstreekse webinare aangebied vir meer as 3 000 voornemende studente vergeleke met 1 717 studente die vorige jaar. Hierdie styging in deelname is hoofsaaklik te danke aan 'n studentegerigte e-posveldtog wat deur Studentesake se kommunikasiekoördineerder ontwerp is.
- Die **Droomloop en Droomfees** het nuwelingeerstejaars 'n geleentheid gebied om die amptelike aanvang van hulle akademiese loopbane by ons instelling te vier. Studente, hulle ouers en personeel kon aan 'n verskeidenheid pretaktiwiteite deelneem, wat betrokkenheid verseker het. Danksy knap koördinering deur ons personeel het Krygskunde se nuwelingstudente van die US se Saldanhakampus en lede van die Militêre Akademie-studenteraad (MASC) vanjaar vroeër op ons Stellenboschkampus aangekom vir 'n verwelkomingsmiddagete saam met Studentesake-personeel én hulle eie Droomloop in Victoriastraat (*sien foto's hier onder*).

Krygskunde-nuwelinge en MASC-lede neem vir die eerste keer deel aan die Universiteit se Droomloop. Dit is voorafgegaan deur 'n verwelkomingsmiddagete saam met die senior direkteur van Studentesake, dr Choice Makhetha (in rooi), en ander US-personeel en -studenteleiers.

Ons Saldanha-studente het voorheen uitsluiting ervaar wanneer hulle die Rektor se verwelkoming bygewoon het omdat hulle nie deel gevoel het van die US-studentegemeenskap nie, en as gevolg van hulle rooster nie aan die Droomloop kon deelneem nie. Die studente het vanjaar se reëlins

baie waardeer, en daar is afgespreek dat die MASC-leiers weer oorgenooi sal word vir verdere skakeling om te sorg dat ons Krygskundestudente ook baat vind by wat die Stellenboschkampus en Studentesake bied.

Tygerbergkampus het weer hulle eie verwelkomingsprogram aangebied wat die unieke vereistes en rooster van Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe se studente pas.

- Studentesake, die alumniplatform Maties Connect en die Wes-Kaapse Departement van Sport, Kuns en Kultuur het saamgewerk om die verwelkomingsprogram met **Vensters en die eerste Maties Connect-musiekfees ("MC Fest")** af te sluit (*sien foto's hier onder*). Die oorhoofse doel van die geleentheid was om sosiale samehang deur diversiteit te bevorder. Vir verdere inligting, gaan na <http://www.sun.ac.za/afrikaans/Lists/news/DispForm.aspx?ID=9652>.

- Verwelkomingsaktiwiteite is **deurgaans gemoniteer** om te sorg dat nuwelinge welkom voel by die instelling en dat praktyke wat hulle menswees en waardigheid kon skend dadelik aandag ontvang. Monitors het ook 'n oog gehou oor alkoholgebruik, voedselsekerheidsuitdagings hanteer, en in noodhuisvestingsbehoefte voorsien. Die Moniteringsadvieskomitee het elke tweede dag ontmoet om aktiwiteite en gebeure te bespreek, en studenteleiers, koshuishoofde en ander vennote is betrek waar dit nodig was.

12. Hantering van die Khampepe-bevindinge en -aanbevelings

Die Rektorat het 'n konsepdokument opgestel wat verduidelik watter proses gevolg sal word om die insigte, bevindinge en aanbevelings in die Khampepe-verslag te hanteer. Gesprekke oor die dokument het daarna met verskeie entiteite op kampus begin. Die plan is om die sentrale komitee en werkstrome wat in die dokument voorgestel word teen die einde van Maart 2023 op die been te bring.

13. Konferensie oor ras en transformasie in die hoër onderwys

Die US, die Universiteit van Bath (Verenigde Koninkryk) en Nelson Mandela Universiteit (Gqeberha) het saamgewerk om van 15 tot 17 November 2022 die [konferensie oor ras en transformasie in die hoër onderwys](#) by die Stellenbosse Instituut vir Gevorderde Navorsing aan te bied.

Die geleentheid het plaasgevind in die US se eie konteks van institusionele transformasie in pas met menseregte, billikheid en regstelling, sowel as teen die groter agtergrond van hoëronderwystransformasie in die streek, die land en die wêreld. Die [gedagteprikkelende en boeiende konferensie](#) het ook

terreinbesoeke aan plaaslike gemeenskappe ingesluit, waar gemeenskapslede en US-vennote met konferensiegangers kon omgaan en oor hulle voetsoolervarings kon gesels.

14. Navorsing vir impak

Sedert die Departement van Hoër Onderwys en Opleiding se finansieringsraamwerk in 2005 die eerste keer ingrypend verander is, het ons **totale jaarlikse publikasie-uitset** vir subsidiedoeleindes (vaktydskrifartikels, boeke, boekhoofstukke, en gepubliseerde konferensieverrigtinge) bestendig bly toeneem. Volgens die jongste verslag, wat teen die einde van 2022 uitgereik is, het ons tydskrifpublikasies van 789,4 eenhede in 2005 tot 1 774,54 in 2021 toegeneem, wat op 'n jaarlikse groeikoers van 4,89% te staan kom. Algehele publikasie-eenhede het met 6,04% gestyg van 826,1 in 2005 tot 2 240,49 in 2021. Ons is vierde landwyd wat publikasies betref, en ons hoop om dít te verbeter deur ons nadoktorale voetspoor te vergroot.

Om die US se navorsingsimpak verder te bepaal, het die Viserektor: Navorsing, Innovasie en Nagraadse Studie, prof Sibusiso Moyo, onlangs gevra dat prof Johann Mouton, direkteur van die Sentrum vir Navorsing oor Evaluering, Wetenskap en Tegnologie (CREST), 'n **omvattende bibliometriese ontleding van ons navorsingsprestasie** van 2005 tot 2021 onderneem. Sy [verslag](#) bestaan uit vier hoofstukke en is interessante leesstof. Hoofstuk 1 bevat ontledings en bevindinge oor die US se navorsingspublikasies die afgelope 17 jaar, en hoofstuk 2 bespreek tendense in die oplewing van magister- en doktorale graduati. Hoofstuk 3 en 4 beskou ons artikeluitset volgens onderskeidelik fakulteit en die Web of Science-databasis.

SLOT

Alles dui daarop dat daar vir ons weer 'n uitdagende jaar voorlê. Nietemin is ál ons strategiese en bedryfsboustene in plek. Dus is ons goed toegerus om verder te reis na die florerende, lewenskragtige, getransformeerde en sistemies volhoubare universiteit wat ons graag wil wees, met 'n gevestigde kultuur van innovasie, entrepreneurskap, en soepel responsiwiteit op die behoeftes van die samelewing en die gemeenskappe wat ons bedien.

MEDEWERKERS

Die Rektor se Bestuursverslag is saamgestel deur die Uitvoerende Kommunikasie-ondersteuningspan in samewerking met prof Wim de Villiers, Rektor en Visekanselier, sowel as Mohamed Shaikh, uitvoerende bestuurder in die Rektooraat, en Melissa Douman, bestuurder van Uitvoerende Kommunikasie. Redigeer-en vertaaldienste is gekoördineer deur die US Taalsentrum en voorsien deur hulle medewerker Hendrien Swanepoel. Ons erken ook graag die volgende medewerkers, wat hier onder volgens US-verantwoordelikhedsentrum gelys word:

Bedryf en Finansies: Prof Stan du Plessis, Manie Lombard en sy Finansies-span, Nicolette van den Eijkel en haar Fasiliteitsbestuur-span, Denisha Jairam-Owthar en haar Informatietegnologie-span, Ilhaam Groenewald en haar Maties Sport-span, en Anita Nel en haar Innovus-span

Leer en Onderrig: Prof Deresh Ramjugernath, dr Choice Makhetha, Yeki Mosomothane, Lynne Rippenaar-Moses, Minette Sieberhagen, Elmien Sinclair, Ramone Comalie, Eduard Beekman, Julie Nxadi, dr Antoinette van der Merwe, dr Karin Cattell-Holden, dr Jean Farmer, Claudia Swart-Jansen van Vuuren, dr Nicoline Herman, dr Anthea Jacobs, Charmaine van der Merwe, Sim Ntwasa, dr Jan Petrus Bosman, dr Sonja Strydom, Zainab Suliman, Morris Samuels, dr Arné Binneman, Selene Delport, Faika Haroun, Susan Lotz, Michelle Pieters, dr Rose Richards, dr Kim Wallmach, André Müller, Miné de Klerk, Michelle Munro, Qaqamba Mdaka

Navorsing, Innovasie en Nagraadse Studie: Prof Sibusiso Moyo, prof Johann Mouton, Maryke Hunter-Hüsselmann

Registateur: Dr Ronel Retief, Gerhard Lipp, dr Celeste Nel, Bruce Banda, Ashmind Daniels, Farah Fredericks, Anne Havemann-Serfontein, Freek Truter, Beire Kramer, Salot Hanekom, Penny van der Bank, Charmaine Wing, Che Bermosky, Felecia van Rooi, Robert Young, Jonathan-Dale Blanckenberg

Sosiale Impak, Transformasie en Personeel: Prof Nico Koopman, Bongani Mgijima, Ulrich Wolff, Ricky Brecht, Johannes Adams, Natasha Coltman, Elvandré Galant, Awethu Fatyela, dr Claire Kelly, Katlego Letlonkane, Shanté Neff, dr Zethu Mkhize, Jubelian Korkie, Chevaan Peters, Mawethu Nyakatya, Renee Hector-Kannemeyer, Michelle Pietersen, Ernestine Meyer-Adams, Saartjie Botha, Candice Andries, dr Craig Thompson, dr Lynne Julie, dr Haidee Williams, dr Jo-Anne Kirby, suster Anneke van Heerden, Susan Crumpton, dr Pierre Viviers, Lieze-Carli Roux, Carmen Paynter, Shibu Mamabolo, Ebrahiem Abrahams, Venessa Williams, Joanne Williams

Strategie, Globale en Korporatiewe Sake: Prof Hester Klopper, dr Wayne Muller, Christelle Feyt, Tertia Kruger, Naudé van der Merwe, Amira Brown, Marguerite Cloete, Marick Hornsveld, Candes Keating, Michelle Swart, Martin Viljoen, dr Alec Basson, Magdel Pretorius, Leon Eygelaar, Jerall Toi, dr Barbara Pool, Lidia du Plessis, dr Nico Elema, prof Sarah Howie, Sarah van der Westhuizen